

Asia: VN/29568/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteistoimintalain muuttamisesta

Yleiset huomiot

Yleiset huomionne esitysluonnoksesta

Teknologiateollisuus ry kannattaa yhteistoimintalain soveltamisalan nostamista hallitusohjelman mukaisesti 50 työntekijää säännöllisesti työllistäviin yrityksiin ja yhteisöihin sekä muutosneuvotteluaikojen lyhentämistä puolella.

Työnantajan ja henkilöstön keskinäinen vuorovaikutus ja yhteistoiminta ovat keskeinen osa yritysten normaalia toimintaa. Käytännön toteutus kuitenkin vaihtelee yrityksen koosta ja rakenteesta riippuen. Varsinkin pienemmissä yrityksissä yhteistoiminta on usein varsin vapaamuotoista eikä sitä ole tarkoituksenmukaista säännellä lailla. Yhteistoimintalain säännösten noudattaminen aiheuttaa yrityksissä merkittävää hallinnollista taakkaa ja pitkät vähimmäisneuvotteluaajat hidastavat välttämättömien sopeuttamistoimenpiteiden toteuttamista. Yhteistoimintalain soveltamisrajan nostaminen ja vähimmäisneuvotteluaikojen lyhentäminen ovat tämän vuoksi tarpeellisia ja erittäin tervetulleita muutoksia.

Teknologiateollisuus ry katsoo, että 50 työntekijän soveltamisrajaa tulisi noudattaa mahdollisimman kattavasti, ja siitä tulisi poiketa vain niissä poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa EU:n ns. joukkovähentämisdirektiivi (98/59/EY) edellyttää neuvotteluita myös alle 50 työntekijän yrityksissä.

Yleisperustelut

Huomionne luvuista 1 - 3 (tausta, nykytila ja sen arviointi, ehdotuksen tavoitteet)

Esityksessä tausta ja nykytila on kuvattu asianmukaisesti. EU:n joukkovähentämisdirektiivistä ja liikkeenluovutusdirektiivistä aiheutuvat rajoitteet lainsäädäntömuutoksille on kuitenkin kuvattu liian laajoiksi joukkovähentämisen määritelmän ja liikkeenluovutusdirektiivin soveltamisrajan osalta.

Jatkuvan vuoropuhelun velvoitetta ei tulisi säätää koskemaan 20-49 työntekijän yrityksiä. Pienissä yrityksissä yhteistoiminta on välitöntä ja sääntömääräinen vuoropuhelu haittaa aitoa ja avointa vuorovaikutusta ja lisää hallinnollista taakkaa.

Huomionne luvuista 4 - 5 (keskeiset ehdotukset, vaikutukset ja muut toteuttamisvaihtoehdot)

Yhteistoimintalain soveltamisraja tulisi nostaa koskemaan vähintään 50 työntekijän yrityksiä esitysluonnoksessa ehdotettua kattavammin. Soveltamisrajasta tulisi poiketa vain niissä poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa EU:n joukkovähentämisdirektiivi (98/59/EY) edellyttää neuvotteluita myös alle 50 työntekijän yrityksissä. Myös jatkuvaa vuoropuhelua ja liikkeen luovutusta koskeva soveltamisaja tulisi siten nostaa 50 työntekijän yrityksiin.

Pykälät ja säännöskohtaiset perustelut

2 § - Soveltamisala

Teknologiateollisuus ry kannattaa yhteistoimintalain soveltamisrajan nostamista koskemaan vähintään 50 työntekijän yrityksiä. Tämä tulisi tehdä mahdollisimman kattavasti ja poikkeukset 50 työntekijän soveltamisrajasta tulisi rajoittaa vain niihin tilanteisiin, joita EU:n joukkovähentämisdirektiivi edellyttää. Tämän vuoksi myös jatkuvaa vuoropuhelua ja liikkeen luovutusta koskeva soveltamisraja tulisi nostaa koskemaan vähintään 50 työntekijän yrityksiä ja muutosneuvotteluja koskevan poikkeuksen 50 työntekijän yrityksen soveltamisrajasta tulisi koskea vain tuotannollisia ja taloudellisia irtisanomisia (ei lomautuksia, osa-aikaistamisia tai työsopimuksen olennaisen ehdon irtisanomisperusteisia muuttamisia).

7 a § - Vuoropuhelun toteuttaminen 20-49 työntekijän yrityksissä tai yhteisöissä

Teknologiateollisuus ry vastustaa lakisääteisen vuoropuheluelvoitteen säilyttämistä alle 50 työntekijän yrityksissä.

Työnantajan ja henkilöstön keskinäinen vuorovaikutus ja yhteistoiminta ovat keskeinen osa yritysten normaalia toimintaa. Vuorovaikutus pienissä yrityksissä on välitöntä ja työpaikan omista tarpeista juontuvaa. Yhteistoiminnan toteuttamistavat kuitenkin vaihtelevat yrityksen koosta ja rakenteesta riippuen. Pienemmissä yrityksissä yhteistoiminta on usein varsin vapaamuotoista eikä sitä ole tarkoituksenmukaista säännellä lailla. Yhteistoimintalain muutosäännösten noudattaminen aiheuttaa etenkin pienissä yrityksissä merkittävää hallinnollista taakkaa.

12 § - Muusta lainsäädännöstä johtuvat vuoropuhelussa käsiteltävät asiat

Teknologiateollisuus ry:n näkemyksen mukaan myös muusta lainsäädännöstä johtuvat vuoropuhelussa käsiteltävät asiat tulisi rajoittaa koskemaan vain vähintään 50 työntekijän yrityksiä.

16 a § - Työnantajan velvollisuus käydä muutosneuvottelut eräissä tapauksissa

Muutosneuvotteluita koskevan poikkeuksen 50 työntekijän yrityksen soveltamisrajasta tulee koskea vain tuotannollisia ja taloudellisia irtisanomisia eikä lomautuksia, osa-aikaistamisia tai työsopimuksen olennaisen ehdon irtisanomisperusteisia muuttamisia. On kuitenkin hyvä asia, että esitysluonnoksessa on TSL 5:2.1 momentin 2 kohdan mukaiset tilapäiset lomautukset rajattu muutosneuvotteluita 20-49 työntekijän yrityksissä koskevan soveltamisalan ulkopuolelle.

23 § - Neuvotteluelvoitteen täytyminen

Teknologiateollisuus ry kannattaa vähimmäisneuvotteluaikojen lyhentämistä esitetyllä tavalla.

25 a § - Työsopimuksen päättymistä koskeva määräaika

Säännöksen soveltamisala on liian laaja ja sen tulisi rajoittua vain niihin tilanteisiin, joihin joukkovähentämisdirektiivi soveltuu eli vähintään 20 työntekijän irtisanomisiin ehdotetun 10 työntekijän sijasta.

38 § - Sopimisoikeus

-

46 §- Rangaistussäännökset

Laissa ei tulisi ylipäättänsä säädellä vuoropuhelua 20–49 työntekijää työllistävissä yrityksissä 7 a §:ssä esitetyllä tavalla.

Joka tapauksessa rangaistussäännöksen ulottaminen koskemaan lakiluonnoksen 7a §:n rikkomista on ongelmallinen tarkoituksenmukaista 7a §:n yleisluontoisuuden vuoksi.

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Huomionne ehdotetusta voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä

-

Laine Terhi
Teknologiateollisuus ry